

Traditional and wild

**CENTRAL
EUROPE**
COOPERATING FOR SUCCESS.

EUROPEAN UNION
EUROPEAN REGIONAL
DEVELOPMENT FUND

This project is implemented through the CENTRAL EUROPE Programme co-financed by the ERDF.

Autor fotografie: G. Růžičková

Řepík snižuje krevní tlak a podporuje léčbu zánětů

Jak poznáme řepík?

Řepík lékařský (*Agrimonia eupatoria*) je známá léčivá rostlina, kterou lze najít na mnoha místech. Je to vytrvalá bylina patřící do čeledi růžovitých. Dorůstá do výšky od 30 do 120 cm, vytváří přizemní růžici listů, chlupatou, žláznatou a chudě větvenou lodyhu a má půvabné žluté květy, uspořádané ve vrcholových hroznovitých květenstvích. Plody jsou nažky, opatřeny háčky, kterými se zachytávají na oblečení nebo zvířecí srst. Jsou uzavřeny do češulí. Vzhledem k jeho zvýšené potřebě ve farmaceutickém průmyslu se v minulosti zavedlo jeho pěstování v kultuře.

Řepík jako léčivá rostlina

Traditional and wild

**CENTRAL
EUROPE**
COOPERATING FOR SUCCESS.

EUROPEAN UNION
EUROPEAN REGIONAL
DEVELOPMENT FUND

This project is implemented through the CENTRAL EUROPE Programme co-financed by the ERDF.

V lidovém léčitelství je řepík od pradávna používán k léčení mnoha onemocnění, zejména při problémech s játry a žlučníkem, při žlučnických kamenech, zánětu žlučníku a žloutence. Pomáhá také při inkontinenci. Díky jeho svíravému efektu se v evropském lidovém léčitelství používá jako lék při vnitřních krváceních a průjmech. V čínském lidovém léčitelství se řepík aplikuje k vyloučení střevních parazitů. Jeho žluté květy zvyšují obranyschopnost, mají antioxidační efekt, pomáhají snížit krevní tlak a tlumí záněty. Farmakologické testy u myši prokázaly, že vodný extrakt z této rostliny působí proti vysoké hladině glukózy v krvi a jsou účinné také proti viru způsobující žloutenku typu B. Vodno-etanolový extrakt zpomaluje šíření *Helicobacter pylori* a dalších bakterií způsobující žaludeční vředy. Extrakt z řepíku je využíván při výrobě šamponů, pleťové kosmetiky a také jako součást ústních vod a kloktadel. Lze ho využít i jako žluté přírodní barvivo.

Obsahové látky

Nať řepíku obsahuje mnoho biologicky aktivních látek, zejména flavonoidy, flavonoglykosidy, katechiny, fenolické deriváty, esenciální oleje a kyseliny citronovou, jablečnou a jantarovou. Dalšími složkami jsou kyselina salicylová, hořčiny, minerály, vitamin C a K, deriváty vitamínu B, rostlinné steroly a mastné kyseliny.

Jak sbírat a užívat?

Řepík se vyskytuje téměř po celé severní polokouli. Roste v světlých lesích, na suchých loukách, pasekách a mýtinách, tedy především na výhřevných substrátech. Sbírá se kvetoucí nať, od června do září. Seřezává se u země i s listovou růžicí. Části lodyh nad 3 mm v průměru se před sušením odstraní. Suší se v tenkých vrstvách nebo svazečcích na stinných místech. Při sušení umělým teplem by neměla teplota překročit 35 °C.

K přípravě čaje (odvaru) se 2 lžičky sušené řezané natě přelijí 250 ml vody, nechá se přejít varem a 15 minut stát. Pijí se 2 – 3 šálky denně. K zevním účelům můžeme použít prášek jako přísadu do koupele (2 – 4 g jemně mleté natě). Kloktadlo připravíme tak, že 2 hrsti sušené natě vaříme v 1 litru vody až se vyvaří na 1/3

Traditional and wild

**CENTRAL
EUROPE**
COOPERATING FOR SUCCESS.

EUROPEAN UNION
EUROPEAN REGIONAL
DEVELOPMENT FUND

This project is implemented through the CENTRAL EUROPE Programme co-financed by the ERDF.

objemu. Přecedíme a používáme ke kloktání při krčních a ústních potížích, při angíně. Léčba s použitím řepíku by však neměla trvat delší dobu, protože díky vysokému obsahu tříslovin může způsobovat zácpu.

Použití během těhotenství se nedoporučuje z důvodu nedostatečného množství informací o jeho toxicitě a dalších vedlejších účincích. U citlivých lidí se může po užití řepíku objevit přecitlivělost na sluneční záření (fotodermatitida) a objevují se i zprávy o možnosti ovlivnění menstruačního cyklu.

Závěrečné informace:

Tyto informace jsou poskytnuty Ústavem léčivých a aromatických rostlin Zahradnické fakulty Korvinovy univerzity v Budapešti (Department of Medicinal and Aromatic Plants, Faculty of Horticultural Sciences, Corvinus University of Budapest). Údaje vykazují vysoký vědecký standard a byly připraveny ve spolupráci s tímto Ústavem.

Sběr těchto informací a zázemí výzkumu je součástí projektu Traditional and Wild. Tento projekt je součástí programů CENTRAL EUROPE Programme spolufinancovaných Evropským fondem pro regionální rozvoj.

Překlad: Ing. Veronika Gežová

Revize české verze: Ing. Gabriela Růžičková, Ph.D.

Traditional and wild

**CENTRAL
EUROPE**
COOPERATING FOR SUCCESS.

EUROPEAN UNION
EUROPEAN REGIONAL
DEVELOPMENT FUND